

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

JÁNA MAZÁKA

přednesené dne 13. prosince 2007¹

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné o otázce je první žádostí, která se zabývá výkladem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 96/92/ES (dále jen „směrnice“)².

4. Soustava, o kterou se ve věci v původním řízení jedná, je umístěna na letišti Lipsko/Halle a je provozována společností, která spravuje letiště, pro její vlastní dodávky a pro dodávky 93 podnikům umístěným na letišti.

2. Ustanovením, které má být Soudním dvorem vyloženo, je čl. 20 odst. 1 této směrnice, který se týká volného přístupu třetích osob k elektrizační přenosové a distribuční soustavě.

I – Příslušná právní úprava*A – Právní úprava Společenství*

3. Tato předběžná otázka vyvstala z toho důvodu, že podle německého práva se na energetické zásobovací soustavy, které jsou zcela umístěné v objektu podniku (tzv. „provozní soustavy“ neboli „Betriebsnetze“), za určitých podmínek nepoužije mimo jiné zásada přístupu třetích osob k soustavě.

5. Článek 2 směrnice stanoví následující definice:

„5. ‚distribucí‘ [se rozumí] přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí s cílem jejích dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Úř. věst. L 176, s. 37; Zvl. vyd. 12/02, s. 211.

6. „provozovatelem distribuční soustavy“ [se rozumí] fyzická nebo právnická osoba odpovědná za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti, a případně její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny;

[...]

26. „malou izolovanou soustavou“ [se rozumí] každá soustava se spotřebou nižší než 3 000 GWh v roce 1996, která získává méně než 5 % své roční spotřeby elektřiny propojením s jinými soustavami;

27. „izolovanou mikrosoustavou“ [se rozumí] každá soustava se spotřebou nižší než 500 GWh v roce 1996, která nemá žádné propojení s jinými soustavami;

[...]“

6. Článek 3 odst. 8 směrnice stanoví následující:

„Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat články 6, 7, 20 a 22, pokud by jejich použití právně nebo fakticky bránilo plnění povinností uložených elektroenergetickým podnikům z důvodů obecného hospodářského zájmu a pokud tím rozvoj obchodu nebude ovlivněn do té míry, že by to bylo v rozporu se zájmy Společenství. Zájmy Společenství mimo jiné zahrnují hospodářskou soutěž s ohledem na oprávněné zákazníky v souladu s touto směrnicí a s článkem 86 Smlouvy.“

7. Článek 13 směrnice stanoví:

„Určení provozovatelů distribuční soustavy

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavu nebo za ni odpovídají, aby na dobu stanovenou členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy. Členské státy zajistí, aby provozovatelé distribuční soustavy jednali v souladu s články 14 až 16.“

8. Článek 20 směrnice stanoví následující:

B – *Vnitrostátní právní úprava*

„Přístup třetích osob

1. Členské státy zajistí zavedení systému pro přístup třetích osob k přenosové a distribuční soustavě na základě zveřejněných sazeb použitelných na oprávněné zákazníky a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metody pro jejich výpočet byly před vstupem v platnost schváleny v souladu s článkem 23 a aby tyto sazby a metody, jsou-li schváleny jen metody, byly před vstupem v platnost zveřejněny.

2. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy může odmítnout přístup, pokud postrádá nezbytnou kapacitu. Pro takové odmítnutí musí být řádně podloženy důvody, zejména s ohledem na článek 3. Pokud je to žádoucí a pokud došlo k odmítnutí přístupu, zajistí členské státy, aby provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy poskytl náležité informace o opatřeních, která budou nezbytná k posílení soustavy. Osobě požadující takové informace může být účtován přiměřený poplatek odrážející náklady na jejich poskytnutí.“

9. Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (zákon o zásobování elektřinou a zemním plynem), rovněž nazývaný Energiewirtschaftsgesetz (dále jen „EnWG“), je hlavním právním předpisem, který provádí v Německu směrnici 2003/54.

10. Ustanovení § 17 odst. 3 („Definice“) EnWG stanoví následující:

„Soustavami obecného zásobování“ se rozumí energetické zásobovací soustavy, které slouží k distribuci energie třetím osobám a které nejsou od počátku, pokud jde o jejich kapacitu, určeny pouze k zásobování určitých konečných spotřebitelů, existujících nebo určitelných již při zřízení soustavy, nýbrž mohou v zásadě zásobovat každého konečného spotřebitele.“

11. Ustanovení § 20 EnWG stanoví zásadu přístupu třetích osob k „energetickým zásobovacím soustavám“ následovně:

12. Ustanovení § 21 stanoví „Podmínky přístupu a sazby za přístup k soustavě“ a uvádí:

„Přístup k energetickým zásobovacím soustavám

„1) Podmínky přístupu a sazby za přístup k soustavě musí být přiměřené, nediskriminační, průhledné a nesmějí být méně výhodné než podmínky, které jsou skutečně nebo z důvodu nákladů uplatňovány provozovateli energetických zásobovacích soustav ve srovnatelných případech za služby v rámci jejich podniku nebo vůči spojeným či přidruženým podnikům. [...]“

1) Provozovatelé energetických zásobovacích soustav jsou povinni na základě věcně odůvodněných kritérií poskytnout bez jakékoliv diskriminace přístup k soustavě všem a na internetu zveřejnit podmínky přístupu, včetně vzorových smluv, a sazby za tento přístup. Jsou povinni spolupracovat v rozsahu, který je nezbytný k zajištění účinného přístupu k soustavě. [...]

13. Ustanovení § 110 odst. 1 EnWG je ustanovením, které se výslovně zabývá „objektovými soustavami“ („Objektnetze“). Stanoví následující:

„Druhá a třetí část a § 4, 52 a 92 tohoto zákona se nepoužijí na provoz energetických zásobovacích soustav, které se:

2) Provozovatelé energetických zásobovacích soustav mohou přístup podle prvního odstavce odepřít, pokud prokáží, že pro ně poskytnutí přístupu k soustavě z provozních nebo jiných důvodů s přihlédnutím k cílům § 1 není možné nebo únosné. [...]“

1. nacházejí v prostorově související provozní zóně a slouží převážně k zásobování energií v rámci vlastního podniku

nebo v rámci spojeného podniku ve smyslu § 3 bodu 38 tohoto zákona³,

3. nacházejí v prostorově úzce související zóně a slouží převážně k samozásobování⁵,

2. nacházejí v prostorově související soukromé zóně a provozovateli soustavy nebo jím pověřené osobě umožňují, aby při provádění společné hlavní obchodní činnosti, která

a) překračuje čistě nájemní vztahy a která

pokud energetická zásobovací soustava neslouží k obecnému zásobování ve smyslu § 3 bodu 17 tohoto zákona a provozovatel objektové soustavy nebo jím pověřená osoba disponují personálními, technickými a hospodářskými zdroji k tomu, aby zajistili trvalý provoz soustavy v souladu s ustanoveními tohoto zákona.“

b) by byla v důsledku použití ustanovení uvedených v úvodní části této věty nepřiměřeně ztížena, zásobovali určitelné konečné spotřebitele energií⁴,

nebo

14. Pokud objektová soustava splňuje kritéria stanovená v § 110 odst. 1 nebo odst. 2 nebo odst. 3 EnWG, různá ustanovení EnWG se neuplatní, včetně těch, která se týkají přístupu třetích osob k soustavě.

3 — Tyto soustavy se nazývají „provozní soustavy“ (Betriebsnetze).

4 — Tyto soustavy se nazývají „soustavy služeb“ (Dienstleistungsnetze).

5 — Tyto soustavy se nazývají „samozásobovací soustavy“ (Eigenversorgungsnetze).

II – Skutkový stav, řízení před vnitrostátním soudem a předběžná otázka

15. Flughafen Leipzig/Halle GmbH (dále jen „FLH“) provozuje letiště Lipsko/Halle. V tomto postavení spravuje energetickou zásobovací soustavu, přes kterou je kromě ní zásobováno elektrickou energií dalších 93 podniků umístěných na letišti. V roce 2004 dosáhl objem energie spotřebovaný přes tuto soustavu přibližně 22 200 MWh, ze kterých kromě vlastní spotřeby FLH ve výši 85,4 % bylo přibližně 3800 MWh neboli 14,6 % dodáno ostatním podnikům umístěným na letišti.

16. Od počátku roku 2004 dodávala citiworks AG (dále jen „citiworks“), podnik dodávající elektrickou energii, elektrickou energii DFS Deutsche Flugsicherung GmbH, umístěné na letišti Lipsko/Halle.

17. Dne 12. července 2006 vydalo na základě žádosti FLH saské ministerstvo hospodářství a zaměstnanosti jako regulační orgán této spolkové země rozhodnutí, že energetická

zásobovací soustava spravovaná FLH na letišti Lipsko/Halle představuje „objektovou soustavu“, která splňuje požadavky § 110 odst. 1 bodu 1 a 2 EnWG.

18. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí by mělo údajně za následek zabránění třetím osobám, jako je citiworks, v přístupu k soustavě provozované FLH na letišti Lipsko/Halle za účelem zásobování zákazníků tam umístěných, citiworks napadla toto rozhodnutí před Oberlandesgericht Dresden.

19. Oberlandesgericht měl za to, že vzhledem k tomu, že soulad s relevantními ustanoveními EnWG by nepředstavoval pro FLH nepřiměřenou zátěž, dotčená soustava nemůže být považována za „soustavu služeb“ v souladu s § 110 odst. 1 bodem 2 EnWG. Soustava však splňuje podmínky stanovené v § 110 odst. 1 bodě 1 EnWG, a mohla by tedy být kvalifikována jako „provozní soustava“, na kterou se mimo jiné nepoužijí ustanovení EnWG o přístupu třetích osob. Žaloba předložená citiworks nemá tudíž v zásadě oporu ve vnitrostátním právu. Nicméně Oberlandesgericht vyjádřil pochybnosti, pokud jde o to, zda § 110 odst. 1 bod 1 EnWG je v souladu s požadavky čl. 20 odst. 1 směrnice 2003/54.

20. Usnesením ze dne 17. října 2006, došlým kanceláři Soudního dvora dne 24. října 2006, se tudíž Kartellsenat Oberlandesgericht Dresden (Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru Evropských společenství následující předběžnou otázku:

22. Jednání se konalo dne 20. září 2007.

IV – Hlavní argumenty zúčastněných

„Je § 110 odst. 1 bod 1 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (zákon o zásobování elektřinou a zemním plynem; dále jen ‚EnWG‘) slučitelný s čl. 20 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES, pokud se v souladu s podmínkami stanovenými v § 110 odst. 1 bodě 1 EnWG nepoužijí na tzv. ‚provozní soustavu‘ obecná ustanovení o přístupu k soustavě (§ 20 až 28a EnWG), a to ani tehdy, pokud takový přístup k soustavě nepředstavuje nepřiměřenou zátěž?“

A – citiworks

23. Citiworks tvrdí, že § 110 odst. 1 bod 1 EnWG není slučitelný s článkem 20 směrnice.

III – Řízení před Soudním dvorem

21. Soudní dvůr obdržel vyjádření od citiworks, saského ministerstva hospodářství a zaměstnanosti jako regulačního orgánu této spolkové země, FLH, Komise a německé vlády, polské vlády a vlády Spojeného království.

24. Citiworks poukazuje na to, že jedním z hlavních cílů směrnice je zajistit poskytovatelům elektrické energie právo na přístup k celé energetické soustavě tak, aby si zákazníci mohli svobodně vybrat svého poskytovatele. Avšak § 110 odst. 1 bod 1 EnWG porušuje povinnost zajistit přístup k soustavě.

25. Citiworks poukazuje na to, že vynětí podle § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG je ve skutečnosti automatické. Podle většiny příslušných regulátorů jak na spolkové, tak i zemské úrovni se § 110 odst. 1 bod 1 EnWG přímo uplatní, pokud jsou splněny podmínky, které stanoví. Zatímco mnoho provozovatelů

soustav předložilo žádost za účelem prohlášení, že se toto ustanovení vztahuje na jejich soustavu, ostatní mají za to, že splňují požadavky tohoto ustanovení, a vydání takového prohlášení ani nepožadují.

odůvodnit takové obecné a automatické vynětí, jakým je vynětí obsažené v § 110 odst. 1 bodě 1 EnWG.

26. Mimoto ve směrnici neexistuje žádné ustanovení, jež by umožňovalo členským státům volně vymezit situace, ve kterých se mohou odchýlit od zásady volného přístupu k soustavě.

B – FLH

27. Výjimka upravená v článku 26 směrnice pro malé izolované soustavy neodůvodňuje takové ustanovení, jakým je § 110 odst. 1 bod 1 EnWG, jelikož Komisi nebyla Německem předložena žádost o výjimku a soustavy, na které se vnitrostátní ustanovení vztahuje, nejsou izolované mikrosoustavy nebo malé izolované soustavy, jak jsou definovány v čl. 2 odst. 26 a 27 směrnice.

29. FLH především tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřipustná, jelikož otázka položená Soudnímu dvoru je hypotetická. Předkládající soud totiž ve své otázce odkazuje na znění § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG, které ve skutečnosti neexistuje. Navíc odpověď na tuto otázku není pro vyřešení sporu před předkládajícím soudem relevantní.

28. Ze směrnice nelze vyvodit obecné vynětí soustav z povinností přístupu třetích osob ze strukturálních důvodů. I když může být pravda, že povinnosti ohledně přístupu třetích osob představují pro malé soustavy nepřiměřeně těžkou zátěž, nemůže to

30. Pokud jde o věc samou, FLH tvrdí, že § 110 odst. 1 bod 1 EnWG je slučitelný s právem Společenství. Toto ustanovení se vztahuje na vnitřní soustavy vytvořené společnostmi za účelem samozásobování a tyto soustavy nemají vliv na hospodářskou soutěž. Směrnice se na ně proto nevztahuje.

31. To dokládá i skutečnost, že spotřeba dané soustavy je mnohem nižší než spotřeba „izolované mikrosoustavy“, jak je definovaná v čl. 2 bodu 27 směrnice⁶. Je proto nepravděpodobné, že by vyloučení takové soustavy mohlo způsobit významné narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu s energií.

34. Z těchto důvodů je § 110 odst. 1 bod 1 EnWG slučitelný s čl. 20 odst. 1 směrnice.

*C – Sächsisches Staatsministerium für
Wirtschaft und Arbeit*

32. Ustanovení § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG je pouze výrazem diskreční pravomoci, kterou měl německý zákonodárce při provádění směrnice. Článek 3 odst. 8, článek 13, čl. 15 odst. 2 písm. d), čl. 15 odst. 2 poslední věta a čl. 20 odst. 1 směrnice totiž stanoví několik možných odchylek od ustanovení o oddělení provozovatelů, připojení a přístupu k soustavě.

35. Tento zúčastněný tvrdí, že soustava, o kterou se v tomto řízení jedná a která může být podle § 110 odst. 1 EnWG osvobozena od povinností, není přenosovou ani distribuční soustavou ve smyslu směrnice, ale soustavou, která v převážné míře slouží k samozásobování FLH. Na tuto soustavu se proto směrnice nevztahuje a neexistuje žádná povinnost zajistit přístup třetích osob k této soustavě podle ustanovení směrnice.

33. FLH zdůrazňuje, že je společností poskytující služby v obecném hospodářském zájmu ve smyslu čl. 3 odst. 8 směrnice, a nikoli pouhým distributorem energie. Její povinností je spravovat letiště. Soukromá zásobovací soustava, kterou provozuje, proto není distribuční soustavou ve smyslu směrnice.

36. Mimoto FLH nelze považovat za provozovatele distribuční soustavy ve smyslu čl. 2 odst. 6 směrnice, jelikož jejím hlavním úkolem je provoz letiště, a proto nemůže v plném rozsahu plnit povinnosti uložené provozovateli distribuční soustavy.

⁶ — „Izolovaná mikrosoustava“ je soustava, která měla v roce 1996 spotřebu nižší než 500 GWh. Spotřeba dotčené soustavy v roce 1996 není známa, ale ze spisu se ví, že se v letech 2000 až 2007 pohybovala od 19 do 23 GWh.

37. Ustanovení § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG se tudíž týká pouze soustav, na které se směr-

nice nevztahuje, a je slučitelné s čl. 20 odst. 1 směrnice.

zařízení ale takové třetí osoby neexistují. Právní normy o liberalizaci trhu s elektrickou energií se proto vztahují pouze na soustavy s účastí třetích osob.

D – Německá vláda

38. Německá vláda tvrdí, že na základě systémového a teleologického výkladu směrnice nepatří „zákaznická zařízení“ do její působnosti. Zákaznické zařízení je elektrické zařízení konečného spotřebitele, které zahrnuje i soustavy vytvořené takovými spotřebiteli a které distribuuje elektrickou energii v rámci uzavřeného zařízení.

39. Jak je zjevné z definice „provozovatele distribuční soustavy“ obsažené v čl. 2 odst. 6 směrnice a z povinností takových provozovatelů stanovených v jejím článku 14, směrnice se týká pouze společností provozujících distribuční soustavy, které jsou zaměřené na dodávky elektrické energie veřejnosti, což vylučuje zákaznická zařízení.

40. Navíc cílem právních norem o liberalizaci trhu s elektrickou energií je zajistit třetím osobám právo svobodně si vybrat svého poskytovatele. V případě zákaznických

41. I když některé soustavy dodávají energii několika fyzickým nebo právnickým osobám jakožto zákazníkům, je třeba je považovat za zákaznická zařízení, pokud takové zákazníky nelze považovat za skutečné třetí osoby. To je případ subjektů, které jsou s provozovatelem zákaznického zařízení sdružené v „zásobovacím společenství“, což může být výsledkem faktických nebo právních okolností. Jelikož takoví zákazníci nejsou ve vztahu k provozovateli soustavy skutečnými třetími osobami, není třeba zajistit jejich právo na svobodný výběr dodavatele elektrické energie a právní normy o liberalizaci trhu s elektrickou energií se na ně nevztahují.

42. Cílem § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG je osvobodit od povinností týkajících se přístupu třetích osob právě takové soustavy, u kterých neexistují skutečné třetí osoby. Je proto v souladu s čl. 20 odst. 1 směrnice.

E – *Polská vláda*

43. Polská vláda má za to, že § 110 odst. 1 bod 1 EnWG není slučitelný se směrnicí.

44. Polská vláda připomíná, že zejména z bodu 11 odůvodnění a z čl. 3 odst. 8 směrnice je zjevné, že členské státy mohou stanovit vynětí ze zásady přístupu třetích osob k soustavě, avšak není zde žádný prostor pro obecná vynětí.

45. Z bodu 11 odůvodnění směrnice jasně vyplývá, že osvobození provozovatelů malých soustav od povinností zajistit přístup třetích osob předpokládá existenci nepřiměřeného finančního nebo administrativního zatížení. Je pravděpodobné, že pro malé provozovatele bude naplnění administrativních požadavků stanovených směrnicí větší zátěž a že se budou hůře vyrovnávat s náklady s nimi souvisejícími vzhledem k relativně omezenému objemu elektrické energie, kterou prodávají. Navíc v projednávané věci je provozovatel přenosové soustavy také povinen přispívat k bezpečnosti dodávek elektrické energie.

46. Avšak předtím, než lze provozovatele malé soustavy osvobodit od povinností

souvisejících s přístupem třetích osob, je třeba přezkoumat, zda by splnění těchto povinností znamenalo vznik nepřiměřených nákladů. Za tímto účelem musí příslušné vnitrostátní orgány provést komplexní ekonomickou analýzu situace, ve které se nachází provozovatel soustavy, přičemž musí přihlídnout k potřebě zajistit bezpečnost dodávek pro jeho konečné zákazníky.

47. Takové ustanovení vnitrostátní právní úpravy, jakým je § 110 odst. 1 bod 1 EnWG, které provozovatele malých distribučních soustav osvobozuje od povinností zajistit přístup třetích osob, i když to pro dotčeného provozovatele nepředstavuje nadměrnou zátěž, je proto neslučitelné s čl. 20 odst. 1 směrnice.

F – *Spojené království*

48. Vláda Spojeného království se domnívá, že dotčené vnitrostátní ustanovení je slučitelné s čl. 20 odst. 1 směrnice.

49. Připomíná, že jedním z hlavních cílů směrnice bylo zavést volnou hospodářskou soutěž a že směrnice byla zvláště zaměřena na společnosti v monopolním nebo

kvazimonopolním postavení, které brání efektivnímu fungování hospodářské soutěže. Malé energetické společnosti a podniky, které nedodávají elektrickou energii zákazníkům – domácnostem, ale nebyly ve středu zájmu zákonodárce Společenství. Navíc plnění povinností, které články 14 až 20 směrnice ukládají provozovatelům distribučních soustav, je nákladné. Článek 20 směrnice je třeba vykládat tak, že členským státům umožňuje vyjmout pečlivě a úzce vymezené kategorie subjektů z povinností souvisejících s přístupem k soustavám.

ale zjevně není případ FLH, která samotná spotřebuje 85,4 % elektrické energie přenášené přes její soustavu. Hlavní činností FLH je správa letiště.

G – *Komise*

50. Uplatňování ustanovení směrnice i na nejmenší soustavy by bylo absurdní a nepřiměřené. Dodržování povinností zajistit přístup třetím osobám by způsobilo, že provozování malých a nových soustav by bylo příliš náročné a že tyto soustavy by obtížněji soutěžily s většími elektro-energetickými podniky. Naopak pokud by byly zproštěny požadavků na přístup třetích osob, mělo by to zanedbatelný vliv na liberalizaci trhu s elektrickou energií vzhledem k jejich velmi omezené sféře působnosti.

52. Komise má za to, že § 110 odst. 1 bod 1 EnWG je neslučitelný s čl. 20 odst. 1 směrnice.

53. Tvrdí, že článek 20 směrnice, který vyžaduje, aby měly třetí osoby přístup k přenosovým a distribučním soustavám, se uplatní za skutkových okolností, které vedly ke sporu před předkládajícím soudem. Dotčená soustava je distribuční soustavou ve smyslu čl. 2 odst. 6 směrnice, jelikož slouží k distribuci elektrické energie pro FLH a dalších 93 společností umístěných se na letišti. Volný přístup k takové soustavě tudíž musí být zajištěn v souladu s čl. 20 odst. 1 směrnice.

51. Konečně podle znění definice „distribuce“ elektřiny v čl. 2 odst. 5 směrnice se tato provádí „s cílem jejich dodávek zákazníkům“. Dodávky energie zákazníkům musí být tudíž hlavním účelem distribuční soustavy, což

54. Jak je zjevné z bodů 6 a 7 odůvodnění směrnice, zásada přístupu třetích osob má zásadní význam pro vytvoření vnitřního trhu s elektrickou energií. Omezení této zásady lze proto připustit pouze za přesně vymezených okolností. Nicméně směrnice stanoví

pouze jednu obecnou výjimku z povinností zajistit přístup třetích osob. Tato výjimka je stanovena v čl. 20 odst. 2 a souvisí s nedostatkem nezbytné kapacity provozovatele soustavy. Toto ustanovení směrnice ale nemůže odůvodnit obecnou, zákonem definovanou výjimku, protože provozní soustavy ve smyslu § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG nemusí nutně a trvale postrádat takovou kapacitu.

55. Malá velikost některých soustav a jejich omezený hospodářský význam nejsou důvodem k tomu, aby byly tyto soustavy a *priori* vyňaty ze zásady volného přístupu. Velikost soustavy hraje roli pouze v otázkách souvisejících s právním oddělením provozovatelů distribučních soustav, jak to vyplývá z čl. 15 odst. 2 směrnice.

56. Článek 13 směrnice neposkytuje žádné odůvodnění pro osvobození určitých soustav od povinností zajistit přístup třetích osob.

57. Stejně tak výjimka stanovená v čl. 26 odst. 1 směrnice pro „izolované mikrosoustavy“ nemůže sloužit jako základ pro § 110 odst. 1 bod 1 EnWG, protože, kromě jiného, Komisi nebyla v tomto smyslu předložena žádná žádost.

V – K přípustnosti

58. FLH zpochybnila přípustnost položené otázky v podstatě z toho důvodu, že se zaobírá hypotézou, kterou dotčené vnitrostátní právo neupravuje, a že je proto hypotetická.

59. Podle ustálené judikatury je věcí pouze vnitrostátního soudu posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo jestliže se jedná o obecný nebo hypotetický problém⁷.

60. Tak tomu ale v tomto případě není. Z předkládacího usnesení je zjevné, že předkládající soud má pochybnosti, zda je díkce

⁷ — Viz mimo jiné rozsudky ze dne 15. prosince 1995, Bosman (C-415/93, Recueil, s. I-4921, body 59 až 61); ze dne 27. listopadu 1997, Somalfruit a Camar (C-369/95, Recueil, s. I-6619, body 40 a 41), a ze dne 13. července 2000, Idéal tourisme (C-36/99, Recueil, s. I-6049, bod 20).

§ 110 odst. 1 bod 1 EnWG slučitelná s čl. 20 odst. 1 směrnice.

a slouží převážně k zásobování energií v rámci vlastního nebo spojeného podniku.

61. Je pravda, že otázka položená Soudnímu dvoru neodkazuje pouze na vlastní znění §101 odst. 1 bodu 1 EnWG, ale je do ní doplněna věta „a to ani tehdy, pokud by takový přístup k soustavě nepředstavoval nepřiměřenou zátěž“. Takovým doplněním předkládající soud pouze označuje, v čem podle jeho názoru spočívá problém slučitelnosti vnitrostátního práva provádějícího směrnici se směrnicí, konkrétně v tom, že výjimka z povinností zajistit přístup třetích osob se uděluje bez dalšího zohlednění skutečné zátěže, kterou by plnění takových povinností mohlo ve skutečnosti způsobit provozovateli soustavy, přičemž podle názoru předkládajícího soudu požadavek zohlednění této zátěže vyplývá ze směrnice. To ale nezpůsobuje hypotetičnost otázky.

62. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je proto přípustná a otázka, na kterou má Soudní dvůr odpovědět, v podstatě zní, zda čl. 20 odst. 1 směrnice brání takové vnitrostátní právní úpravě, jakou je § 110 odst. 1 bod 1 EnWG, která z uplatňování ustanovení o přístupu třetích osob obecně vyjímá tzv. „provozní soustavy“, které se nacházejí v prostorově související provozní zóně

VI – K věci samé

63. Směrnice 2003/54 představuje druhou fázi liberalizace trhu s elektrickou energií v Evropském společenství. Jejím cílem je dotvořit vnitřní trh s elektrickou energií, jehož vytvoření bylo zahájeno směrnicí 96/92/ES⁸ („první směrnice o elektrické energii“)⁹.

64. Jedním z klíčových prvků liberalizace vnitřního trhu s elektrickou energií je přístup třetích osob k soustavě. Ve směrnici je zásada přístupu třetích osob vyjádřena v čl. 20 odst. 1, který od členských států vyžaduje, aby zajistily zavedení systému pro přístup třetích

8 — Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/92/ES ze dne 19. prosince 1996 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektrinou (Úř. věst. L 27, s. 20; Zvl. vyd. 12/02, s. 3).

9 — Třetí legislativní balíček byl předložen Komisí dne 19. září 2007 (viz tisková zpráva Komise IP/07/1361 a důvodová zpráva k třetímu energetickému balíčku, dostupná na http://ec.europa.eu/energy/electricity/package_2007/doc/2007_09_19_explanatory_memo_en.pdf). Zdá se, že se navrhované změny netýkají ustanovení, o které se jedná v projednávaném řízení.

osob k přenosové a distribuční soustavě. Z čl. 20 odst. 1 směrnice vyplývá, že se povinnost zajistit přístup třetích osob vztahuje pouze na tzv. „přenosové soustavy“ nebo „distribuční soustavy“ ve smyslu směrnice.

65. Je nesporné, že taková soustava, jakou provozuje FLH, není přenosovou¹⁰ soustavou. Za účelem zjištění, zda se u ní i přesto vyžaduje zajištění přístupu třetích osob v souladu s čl. 20 odst. 1 směrnice, je třeba určit, zda lze spornou soustavu považovat za distribuční soustavu.

66. V této souvislosti lze stručně uvést, že je diskutabilní, zda může být FLH například také považována za „dodavatele“ elektrické energie, případně „velkoobchodníka“ s elektrickou energií ve smyslu směrnice. Tyto případné dodatečné kvalifikace jsou ale pro projednávanou věc irelevantní, jelikož ze směrnice nelze vyvodit, že by zabránily tomu, aby byla FLH zároveň provozovatelem distribuční soustavy a jako taková v zásadě povinna zajistit přístup třetích osob k distribuční soustavě, kterou provozuje.

67. Relevantní otázkou v projednávané věci tudíž je, zda taková soustava, jakou provozuje FLH, která může být na základě sporné německé právní úpravy osvobozena od povinností, není ve skutečnosti „distribuční soustavou“ ve smyslu směrnice.

68. Směrnice nedefinuje pojem „distribuční soustava“, ale definuje pojem „distribuce“ jako „přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí s cílem jejích dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných“¹¹.

69. Za těchto okolností je třeba k určení rozsahu pojmu „distribuční soustava“, jak jej používá směrnice, vzít do úvahy nejen znění relevantního ustanovení směrnice, ale zároveň kontext, ve kterém se nachází, a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí¹².

70. Směrnice se zaměřuje na dotvoření vnitřního trhu s energiemi prostřednictvím

10 — Podle čl. 2 odst. 3 směrnice se „přenosem“ rozumí přeprava elektřiny propojenou přenosovou soustavou velmi vysokého napětí a vysokého napětí s cílem dodávek elektřiny konečným spotřebitelům nebo distribučním podnikům, avšak s vyloučením dodávek samotných.

11 — Viz čl. 2 odst. 5 směrnice.

12 — Viz v tomto smyslu zejména rozsudky ze dne 17. listopadu 1983, Merck (292/82, Recueil, s. 3781, bod 12); ze dne 21. února 1984, St. Nikolaus Brennerei und Likörfabrik (337/82, Recueil, s. 1051, bod 10), a ze dne 14. října 1999, Adidas (C-223/98, Recueil, s. I-7081, bod 23).

liberalizace a harmonizace podmínek, za kterých funguje trh s elektrickou energií, tak, aby byly vnitrostátní trhy zcela začleněny do jednoho skutečného a plně operativního jednotného trhu s energiemi¹³.

dodávat svým zákazníkům¹⁵. Obě tato práva jsou nutně propojená, jelikož pokud si mají zákazníci svobodně vybrat svého dodavatele, je nezbytné, aby tito dodavatelé měli za přiměřenou a nediskriminační úhradu právo na přístup k přenosovým a distribučním soustavám, které přivádějí elektrickou energii k zákazníkovi.

71. Cíl spočívající v dosažení stejné úrovně otevřenosti trhu v členských státech¹⁴ vyžaduje jednotný výklad věcné působnosti směrnice. To vyžaduje, aby byla omezení obecné zásady přístupu třetích osob vykládána úzce a aby se jednalo pouze o ta omezení, která stanoví směrnice. To zároveň vylučuje možnost, aby takové ustanovení, jakým je článek 13 směrnice, který stanoví, že členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavu nebo za ni odpovídají, aby určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy, mohlo dávat členským státům úplnou volnost při definování „distribuční soustavy“.

73. Význam zásady přístupu třetích osob je také zjevný z postupu přijímání směrnice. Ustanovení vyžadující od členských států zajistit přístup třetích osob bylo zásadním prvkem návrhu Komise týkajícího se změny první směrnice o elektrické energii¹⁶ a bylo přijato v zásadě v nezměněné podobě v článku 20 směrnice.

74. Navíc Soudní dvůr již ve své judikatuře k první směrnici o elektrické energii zdůraznil význam nediskriminačního přístupu třetích osob k soustavě¹⁷.

72. Navíc ze směrnice vyplývá, že jedním ze zásadních prvků liberalizace trhů s energiemi je zajistit, aby spotřebitelé elektrické energie měli právo si svobodně zvolit své dodavatele a všichni dodavatelé právo svobodně

75. A jsou to právě tyto úvahy, v jejichž světle je třeba vykládat rozsah pojmu „distribuční soustava“, který má klíčový význam

13 — Viz důvodová zpráva předložená Komisí s návrhem směrnice Evropského parlamentu a Rady, která mění směrnice 96/92/ES a 98/30/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a zemním plynem (KOM/2001/0125 konečné).

14 — Viz důvodová zpráva uvedená v poznámce pod čarou 13.

15 — Viz bod 4 odůvodnění směrnice. Úplné zavedení této svobody volby mělo být dostupné pro zákazníky, kteří nebyli domácnostmi, od 1. ledna 2003 a pro všechny kategorie zákazníků nejpozději od 1. ledna 2005.

16 — KOM/2001/125 konečné (Úř. věst. 2001 C 240E, s. 60).

17 — Viz rozsudek ze dne 7. června 2005, VEMW (C-17/03, Sb. rozh. s. I-4983, body 42 až 46).

pro skutečný rozsah přístupu třetích osob, tak jak je stanoven v čl. 20 odst. 1 směrnice. V první fázi budu analyzovat, do jaké míry jsou některá kritéria, jako například velikost nebo účel soustavy, důležitá pro kvalifikaci soustavy jako „distribuční soustav“.

76. Zprv lze poukázat na skutečnost, že směrnice blíže neurčuje velikost, od které je elektroenergetická soustava považována za „distribuční soustavu“. V rámci směrnice má ale velikost soustavy význam při uplatňování některých zásadních povinností, z nichž nejdůležitější je právní oddělení provozovatelů distribuční soustavy¹⁸.

77. V souvislosti s povinností zajistit přístup třetích osob má velikost patrně význam pouze za výjimečných okolností¹⁹, konkrétně v souvislosti s definicí izolovaných mikrosoustav a malých izolovaných soustav, které mohou členské státy osvobodit mimo jiné od povinností zajistit přístup třetích osob. Možnost osvobození izolovaných soustav ale

není primárně odůvodněna jejich malou velikostí, ale skutečností, že takové soustavy buď nejsou připojené k větší soustavě, nebo od ní přijímají pouze velmi malé množství elektrické energie, což způsobuje, že podléhají velmi specifickým technickým omezením, zejména pokud jde o bezpečnost dodávek elektrické energie konečným uživatelům²⁰. Prahová hodnota ohledně izolovaných mikrosoustav tak byla stanovena z velmi specifického důvodu a nemůže být považována za obecný ukazatel velikosti soustav, které zákonodárce Společenství měl nebo neměl v úmyslu regulovat.

78. Podle mého názoru tato skutečnost poukazuje na to, že záměrem bylo, aby se směrnice v zásadě vztahovala na širokou škálu soustav bez ohledu na jejich velikost. To ale nevylučuje možnost, aby bylo uplatňování určitých základních povinností stanovených ve směrnici přizpůsobeno v závislosti na velikosti dotčené soustavy, jak je tomu v případě povinnosti právního oddělení provozovatelů.

79. Mimoto, i když vynětí jedné „malé“ soustavy z rozsahu působnosti směrnice nemusí mít nutně významný dopad na

18 — Článek 15 směrnice, který se týká „právního oddělení provozovatelů distribuční soustavy“, v poslední větě druhého odstavce stanoví, že „[členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavce 1 a 2 na integrované elektroenergetické podniky sloužící méně než 100 000 připojeným zákazníkům nebo obsluhující malé izolované soustavy“. Viz rovněž bod 11 odůvodnění směrnice, který stanoví, že „[a]by se předešlo nepřiměřenému finančnímu nebo správnímu zatížení malých distribučních podniků, měly by mít členské státy možnost je v případě potřeby osvobodit od zákonných požadavků na oddělení distribučních činností“.

19 — Viz článek 26, který umožňuje za určitých okolností osvobodit izolované mikrosoustavy a malé izolované soustavy od povinností přístupu třetích osob.

20 — „Provozní soustavy“ ve smyslu ENWG jsou v zásadě uzavřené, ale nezpůsobuje to jejich izolovanost, jelikož mohou přijímat elektrickou energii od větší soustavy, ke které jsou připojeny.

hospodářskou soutěž, a tedy ani na liberalizaci odvětví elektrické energie, tato skutečnost nemá vliv na to, jakým způsobem může vynětí celé kategorie malých soustav ovlivnit hospodářskou soutěž.

je soustava určena. Tato otázka vyplývá z použití slov „s cílem jejich dodávek zákazníkům“ při vymezení pojmu „distribuce“ elektriny v čl. 2 odst. 5 směrnice.

80. Každopádně vedle zjevných problémů s vymezením, kdy se má soustava považovat za „malou“, neexistuje žádný důkaz o tom, že podle § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG budou osvobozeny pouze relativně „malé“ soustavy. Soustavy jsou osvobozeny pokud splňují podmínky stanovené v tomto ustanovení, a to bez ohledu na objem elektrické energie, kterou dodávají. To znamená, že například mnohem větší letiště, než je Lipsko/Halle, může být osvobozeno na základě § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG od povinností zajistit přístup třetích osob.

81. Zastávám tudíž názor, že malá velikost soustavy není rozhodujícím kritériem, na jehož základě by se taková soustava, jakou provozuje FLH, neměla kvalifikovat jako „distribuční soustava“ a na jehož základě by se na ní v zásadě neměla uplatnit zásada přístupu třetích osob.

82. Zadruhé je třeba určit, do jaké míry má pro kvalifikaci soustavy jako „distribuční soustavy“ význam účel, ke kterému

83. Osvobození určitých soustav od povinností zajistit přístup třetích osob výlučně na základě účelu, ke kterému jsou tyto soustavy určeny, s sebou nese riziko, že jedna a tatáž soustava bude, nebo nebude moci být osvobozena od těchto povinností v závislosti na tom, zda je provozována v rámci jiné podnikatelské činnosti, nebo jako samostatná činnost. Pokud by například FLH zadala provozování své elektroenergetické soustavy jiné společnosti, jejímž jediným účelem by bylo provozování soustavy s cílem dodávat elektrickou energii letišti a jiným koncovým uživatelům umístěným na letišti, distribuce elektrické energie by byla s určitostí prováděna „s cílem jejich dodávek zákazníkům“, jak se uvádí v čl. 2 odst. 5 směrnice. Proto by tedy osvobození tzv. „provozních soustav“ od povinností zajistit přístup třetích osob mohlo vést k rozdílnému zacházení s jednou a toutéž soustavou pouze na základě předmětu činnosti provozovatele soustavy.

84. Pokud by se vycházelo z tohoto přístupu, znamenalo by to také, že jeden a tentýž zákazník, například obchod nebo restaurace, by měl, nebo neměl právo svobodně si zvolit dodavatele elektrické energie v závislosti na tom, jaký je předmět činnosti provozovatele

soustavy, ke které je připojen za účelem odběru elektrické energie. Osvobození soustav od povinností zajistit přístup třetích osob na základě účelu, ke kterému jsou tyto soustavy určeny, by tedy vedlo k rozdílnému zacházení s konečnými zákazníky.

85. Tyto úvahy naznačují, že kdyby kvalifikace soustavy jako „distribuční soustavy“ byla podmíněna tím, že hlavním účelem soustavy je dodávka elektrické energie široké veřejnosti, vedla by tato situace k závažné diskriminaci jak mezi provozovateli soustav, tak i mezi zákazníky. Takový výsledek by se stěží slučoval s cílem spočívajícím v nediskriminačním přístupu třetích osob a právu koncových uživatelů svobodně si zvolit dodavatele energie, kterého se směrnice snaží dosáhnout.

86. Mimoto se nedomnívám, že by určité malé nebo uzavřené soustavy neměly být ze strukturálních důvodů zásadně kvalifikovány jako „distribuční soustavy“. Byl přitom vysloven názor, že povinnosti, které směrnice ukládá provozovatelům distribučních soustav, a zejména povinnosti zajistit přístup třetích osob, jsou pro některé provozovatele samy o sobě nadměrně zatěžující, zejména pokud jde o malé nebo začínající provozovatele, případně pokud jejich hlavní činnost spočívá v něčem jiném než v dodávce energie

zákazníkům. Z tohoto důvodu by neměli takoví provozovatelé podléhat povinnostem, které směrnice ukládá provozovatelům distribučních soustav.

87. Takový přístup nepokládám za správný. Členské státy disponují širokým prostorem pro uvážení, pokud jde o provedení směrnicí stanovených povinností zajistit přístup třetích osob v praxi. Členské státy mohou případně stanovit zjednodušený administrativní režim pro menší nebo nově vzniklé soustavy nebo pro soustavy, jejichž hlavní činnost je jiná než dodávka energie zákazníkům. Takže skutečné zatížení, které pro jednotlivého provozovatele znamená plnění takových povinností, do jisté míry závisí na způsobu regulace, který si zvolí každý členský stát²¹. Takový důvod by tudíž sám o sobě neumožňoval úplné osvobození takových soustav od povinností, které směrnice ukládá provozovatelům distribučních soustav, a zejména od povinností zajistit přístup třetích osob.

88. Z toho vyplývá, že žádný z uvedených důvodů jako takový neodůvodňuje vynětí takové soustavy, jakou provozuje letiště

21 — Například německý zákonodárce si zvolil předchozí kontrolu sazeb za přístup k soustavě, „direktivní a těžkopádný nástroj regulace nevyžadovaný právem Společenství, namísto toho, aby se omezil na kontrolu metod, jakými se vypočítají tyto sazby“. Viz Thomas von Danwitz: Regulation and Liberalisation of the European Electricity Market – A German View, 2006, Energy Law Journal, svazek 27:423, s. 448.

Lipsko/Halle, z rozsahu pojmu „distribuční soustava“ ve smyslu směrnice.

89. Právě naopak, některé skutečnosti nasvědčují tomu, že taková soustava, jakou provozuje FLH, by se ve skutečnosti měla považovat za distribuční soustavu ve smyslu směrnice.

90. I když se zdá, že dotčená soustava slouží především k samozásobování FLH²², nesmíme zapomínat, že přibližně 15 % celkového objemu elektrické energie spotřebované soustavou v roce 2004 bylo distribuováno třetím osobám, což se podle předkládacího usnesení rovná spotřebě přibližně 1000 tříčlenných domácností, a tento objem má tendenci neustále se zvyšovat²³. Dodávky třetím osobám tedy patrně nemají převládající charakter, zdaleka ale nejsou bezvýznamné.

91. Také nevidím důvod, proč by se 93 podniků umístěných na letišti Lipsko/Halle

nemělo považovat za „skutečné“ třetí osoby. Nacházejí se sice na letišti, ale vykonávají vlastní obchodní činnost. Jak bylo potvrzeno při jednání, jejich smluvní vztah s FLH je upraven především nájemní smlouvou. Situace uvedených 93 podniků se proto v zásadě neliší od situace podniků, které mají v nájmu prostory v centru města nebo nákupních střediscích. Tyto podniky by proto v zásadě měly mít možnost svobodného výběru svého dodavatele elektrické energie. Z tohoto důvodu by soustava, která dodává elektrickou energii do přípojek soukromých zařízení těchto zákazníků, měla být v zásadě přístupná třetím osobám.

92. Z těchto důvodů mám za to, že takovou soustavu, jakou provozuje FLH, je třeba považovat za „distribuční soustavu“ ve smyslu směrnice.

22 — Jak bylo již uvedeno v bodě 15 tohoto stanoviska, objem energie spotřebovaný přes tuto soustavu v roce 2004 se rovnal přibližně 22 200 MWh, z čehož přibližně 3800 MWh neboli 14,6 % bylo dodáno ostatním podnikům umístěným na letišti.

23 — Podle předkládacího usnesení bylo odhadnuto, že v roce 2007 bude objem energie dodané ostatním podnikům umístěným na letišti přibližně 8 000 MWh, což by se mělo rovnat spotřebě 2 000 tříčlenných domácností a představuje zdvojnásobení objemu energie poskytované dotčenou soustavou třetím osobám během pouhých tří let.

93. To ale neznamená, že taková soustava nemůže být v souladu se směrnicí osvobozena od povinností zajistit přístup třetích osob. Směrnice totiž obsahuje několik ustanovení, která osvobozují soustavy od některých povinností ve snaze dosáhnout rovnováhy mezi potřebou poskytnout třetím osobám přístup k soustavě a zároveň chránit

převládající obecné zájmy, jako je bezpečnost dodávky, a poskytováním služeb v obecném hospodářském zájmu.

je obtížné souhlasit s tím, že osvobození založené na nedostatečné kapacitě by mohlo být časově neomezené.

94. Podle čl. 3 odst. 8 směrnice se členské státy mohou rozhodnout neuplatňovat ustanovení článku 20, „pokud by jejich použití právně nebo fakticky bránilo plnění povinností uložených elektroenergetickým podnikům z důvodů obecného hospodářského zájmu a pokud tím rozvoj obchodu nebude ovlivněn do té míry, že by to bylo v rozporu se zájmy Společenství“. I když nelze vyloučit, že některé „provozní soustavy“, na které se může vztahovat osvobození podle § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG, tyto podmínky splňují, nelze na základě toho dojít k závěru, že tomu tak nutně musí být, aniž by došlo k dalšímu posouzení podmínek, v jakých daná soustava funguje.

96. Jak již bylo uvedeno výše, článek 26 směrnice stanoví pro izolované mikrosoustavy a malé izolované soustavy výjimku mimo jiné z povinností zajistit přístup třetích osob. Neexistuje však důkaz o tom, že by buď soustava provozovaná FLH, nebo všechny „provozní soustavy“, na které se může vztahovat výjimka podle § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG, byly izolované ve smyslu směrnice. Navíc k uplatnění této výjimky se vyžaduje, aby členský stát podal žádost Komisi, přičemž Německo takovou žádost nikdy nepodalo. Každý z těchto dvou důvodů brání tomu, aby výjimka pro „provozní soustavy“ v § 110 odst. 1 bodu 1 EnWG mohla být obecně založena na článku 26 směrnice.

95. Distribuční soustava může být osvobozena od povinností zajistit přístup třetích osob i podle čl. 20 odst. 2 směrnice, „pokud postrádá nezbytnou kapacitu“. Ani v tomto případě nelze vyloučit, že toto ustanovení umožňuje osvobodit určité „provozní soustavy“, ale s určitostí tomu tak není, pokud neexistují žádné podrobné důkazy o nedostatečné kapacitě pro umožnění přístupu. Navíc

97. Z uvedeného vyplývá, že vynětí „provozních soustav“ ve smyslu EnWG z uplatňování ustanovení týkajících se povinností zajistit přístup třetích osob nemůže být odůvodněno zněním, kontextem ani účelem směrnice.

VII – Závěry

98. Ve světle výše uvedeného se domnívám, že odpověď na položenou otázku by měla znít takto:

„Článek 20 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 96/92/ES je nutno vykládat tak, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, která z uplatňování ustanovení týkajících se přístupu třetích osob obecně vyjímá distribuční soustavy, které se nacházejí v prostorově související provozní zóně a slouží převážně k zásobování energií v rámci vlastního nebo spojeného podniku.“